

ШЛЯХ ДО ПЕРЕМОГ: ВІД УСПІШНОГО ВЧИТЕЛЯ – ДО УСПІШНОГО УЧНЯ

Кузнецова Ірина Василівна¹

Глобальні соціально-економічні зміни в нашому суспільстві виявили потребу в людях творчих, активних, не ординарно мислячих, здатних нестандартно вирішувати поставлені завдання і на основі критичного аналізу ситуації формулювати нові перспективні завдання. Проблема раннього виявлення і навчання талановитої молоді – найважливіша у сфері освіти. Тому робота з дітьми надзвичайно актуальна для сучасного суспільства. Життя вимагає від школи підготовки випускника, здатного адаптуватися до змінних умов, комунікабельного і конкурентоздатного. Учені сьогодні одностайні в тому, що кожна людина володіє величезною безліччю можливостей, що зберігаються в ній у вигляді завдатків. Масова школа зазвичай стикається з проблемою виявлення і розвитку здібностей учня. Міркуючи про систему роботи з дітьми, хотілося б підкреслити думку про роботу зі всіма дітьми, тобто про максимальний розвиток їх умінь, навичок, пізнавальних і творчих здібностей.

«Майбутнє – в руках шкільного вчителя». Так вважав Віктор Гюго, а з ним згодна я, учитель інформатики Донецької спеціалізованої загальноосвітньої фізико-математичної школи І-ІІІ ступенів № 35, яка увійшла до п'ятірки кращих шкіл Донецька за результатами складання ЗНО, випускниця цієї школи, лауреат обласного етапу конкурсу «Учитель року 2009» та призер Всеукраїнського конкурсу «Учитель-новатор 2011».

Успіх учителя – це успіх всіх його учнів! Майбутнє – це наші учні. Саме вони складуть інтелектуальну еліту України, їм ми передамо з рук в руки велику державу, вони будуть множити справами своїми славу Вітчизни.

Слова відомого педагога ХІХ ст. Песталоцці Й.Г. «Мої учні будуть дізнаватися нове не від мене, вони будуть відкривати це нове самі. Моя головна задача – допомогти їм розкритися, розвинути власні ідеї» стали моїм педагогічним кредом.

Хотілося, щоб мої учні зберегли в собі ту жагу пізнання, яка горить в їхніх очах сьогодні, щоб, ким би вони не стали, в кожній їх справі і слові було видно творчий потенціал.

Для того, щоб робота з дітьми не була епізодичною, а складалася в певну систему, колектив вчителів визначив основні завдання і напрями роботи з урахуванням індивідуальних і особових якостей учнів. В школі було розроблено освітню програму «Запалюємо зірки», що посіла почесне друге місце в обласному конкурсі програм і проектів у 2011 році.

Програма «Запалюємо зірки», що спрямована на розвиток академічної обдарованості молоді ставить за мету створення умов для розвитку інтелектуальних здібностей дітей і підлітків в умовах школи.

Аналіз потенційних можливостей освітнього простору школи і зростаючих потреб учнів привів до вибору принципів, відповідних заявленим цілям і завданням програми:

- 1) поглиблене вивчення тих проблем, які вибрані самими дітьми;

¹ заступник директора з НВР, учитель інформатики вищої категорії, старший вчитель Донецької спеціалізованої загальноосвітньої фізико-математичної школи І-ІІІ ступенів № 35

- 2) насиченість учбового матеріалу завданнями відкритого типу;
- 3) заохочення результатів;
- 4) заохочення використання різноманітних форм пред'явлення і впровадження в життя результатів роботи;
- 5) заохочення руху до розуміння самих себе, визнанню своїх здібностей;
- 6) установка на самоцінність пізнавальної діяльності при вивченні наукових дисциплін;
- 7) евристичність (навчання техніці інтелектуальної праці);
- 8) співпраця (перехід від принципу «слідуй за мною» до принципу «крокуй сам»).

Поставити мету – це півсправи, а от як домогтися її реалізації?

Мені завжди хотілося, щоб на моїх уроках було цікаво, адже інтерес завжди пов'язаний з новизною, захопливістю, емоційним впливом на учнів.

Інтереси у всіх різні, як же їх врахувати, як поєднати? Це завдання для вчителя. Адже він повинен зробити так, щоб кожен був залучений в процес пізнання. Реалізації цього завдання допомагає найбільший дар природи і одночасно найбільше досягнення людства - образне мислення.

Результатом творчості на уроках та в позашкільній діяльності стає дослідна робота. У школі створено всі умови для дослідницької діяльності учнів.

Участь у ній дає дітям можливість зайнятися творчістю, формує універсальність знань, передбачає самостійну постановку проблеми, відбір джерел та літератури, інтерпретацію і оцінку подій.

Сумісна праця вчителя і учня у інтелектуально-творчих конкурсах сприяє утворенню такого середовища та системи відносин, які стимулюють найрізноманітнішу творчу діяльність, сприяють її розвитку. Дитині надається свобода у виборі діяльності, у чергуванні справ при виконанні завдань, в тривалості занять яких-небудь справою, у виборі способів роботи, співавторів. Тут бажання дитини, її інтерес, емоційний підйом служать надійною гарантією того, що навіть велике напруження розуму йде дитині на користь. Адже здібності розвиваються тим успішніше, чим частіше у своїй діяльності дитина доходить до «стелі» можливостей і поступово піднімає цю «стелю» все вище і вище.

Я також почала свою діяльність з творчих дослідницьких робіт. Але мені довелося відповісти на питання, що ж запропонувати цим вічно зайнятим, але допитливим дітям.

Можливо, вас турбують проблеми вступу до ВНЗ, ви не знаєте де шукати інформацію – ось вам тема: «Сайт «Крок до ВНЗ».

Вас цікавить математика, інформатика або екологія - тут широке поле для діяльності! Електронні енциклопедія «Перерізи багатогранників», Електронний підручник «Основи Інтернет», Сайт «Зелена Країна», Мультимедійна мапа «Моя Україна» - це не повний перелік учнівських робіт.

В 2011–2012 навчальному році на районному етапі МАН два учні 11-А кл. (Гулий Є., Лисенко В.) посіли 1 місце, а на обласному – 2 місце. Учні Гулий Є., Лисенко В., Нагорнюк Р. стали переможцями Всеукраїнського етапу конкурсу «Екософт 2012» і лауреатами п'ятої Всеукраїнської фестивалю-виставки в м. Київ «Обдаровані діти України».

Ф Важлива умова успішності дослідницької діяльності – це, звичайно, просування робіт школярів на різних конкурсах і конференціях. При цьому відрадно зазначити, що дослідницькою діяльністю вони продовжують займатися і будучи студентами вузів. Звичайно, важливо стежити за успіхами наших випускників.

Оскільки більшість наших учнів стають студентами саме технічних ВУЗів ДонНТУ, ДонНУ, КПІ ми маємо можливість простежити успішність їх дослідницької роботи і там.